

O ZTRACENÝCH LIDECH

Kázání ze soboty 20.2.2016 – br. Michal Balcar

Lk 15,1-10

Do jeho blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim toto podobenství: “Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.‘ Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují. Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: ‚Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila.‘ Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání.”

O ztracení věci

Od malička jsem ztrácel věci. Během mé povinné školní docházky jsem se specializoval na ztracení 'čin'. Myslím ty propisky. V 80. letech se jednalo o luxusní propisky. Vždycky 1.9. jsem nastoupil s novou činou a kolem 15.9. jsem ji neměl. Mí nešťastní zoufalí rodiče nekonec nemohli jinak, než mi pořídit pouze obal na náhradní náplň, jinak bych zruinoval rodinný rozpočet. Je zvláštní, že ten jsem již neztratil. Jenom 'činy'. Dnes ztrácím ponožky, čepice, deštníky nebo šály. Dalo by se říci, že o ztracení něco vím. Jsem ve ztracení dobrý.

Každý, kdo někdy něco ztratil, ví, že jediný lék na ztracení, je nacházení. Jenže nalézt ztracené, to není nic jednoduchého.

Minulý týden nás navždy opustil vynikající mediavista, sémiotik a spisovatel Umebrto Eco. Děj jeho slavné knihy Foucaultovo kyvadlo se odehrává v nakladatelství, kde se odehraje následující půvabný dialog:

- Nám se tady neustále ztrácejí věci...
- A kam se vám ty věci ztrácejí?
- To kdybychom věděli, tak by se nám neztrácelo...

Hledání ztraceného

Obě naše podobenství jsou téměř totožná. V obou se něco ztratí (mince, ovce). V obou je ztracené hledáno a nalezeno. Obě končí oslavou. Ovšem obě vzbuzují jisté otázky. Je úplně na místě ptát se, zda má hledání jedné setiny vlastně smysl. Pastýř ani žena nepřicházejí o vše. Jen o jedinou setinu. U ovce jsem ještě schopen pastýřovo chování pochopit, ale hledali bychom korunu, když nám zbývalo dalších 99? A co těch zbývalých 99 ovcí, které zůstaly samy, protože se pastýř vydal za dobrodružstvím? Je to takové kompulzivní chování. Jediný smysl by dávalo, kdyby hledané nebyly věci, ale lidé. Kdyby to byli lidé, které milujeme.

O ztracení lidí

Ale můžou se lidé ztratit? Není to hloupost? Lidé přece nejsou věci. Ty nemůžeme založit. Zapomenout. Nebo ano?

Před jistou dobou jsem měl velmi dobrého kamaráda. Přítel, řekl bych. Spolu jsme byli pokřtěni. Byli jsme si za svědky na svatbě. A pak se naše cesty rozešly. Vídali jsme se čím dál míň, až se nakonec naše přátelství ztratilo. Po jisté době jsme oba cítili, že je nám to líto a začali dělat kroky, abychom našli to, co se ztratilo. A zjistili jsme, že to nejde. Jsme kamarádi, ale přátelství je ztracené. Jednoduše jsme o něj nepečovali a nebojovali.

Jak se ale mohou lidé ztráct Bohu? Všemouhoucímu a vševědoucímu? Při hledání musí být velmi šikovné, když je někdo vševědoucí. A přesto se my lidé Bohu ztrácíme? A vůbec nezáleží na tom, že Hospodin ví, kde jsme. Jak je to možné? Protože nás stvořil se schopností se ztráct.

O nacházení lidí

Aby nás Bůh našel, je třeba několik věcí. Musíme si být vědomi své ztracenosti. A musíme chtít se nechat nalézt. My se nedokážeme nalézt sami, ale Bůh nás hledá. O tom je celá Bible.

Jak nalézt lidi, kteří se nám ztratili? To se nám podaří jedině tehdy, když se budou chtít nechat nalézt. A někdy se to nepodaří ani tehdy, když oba hledají. A proto je strašně důležité, abychom se navzájem neztráceli. Nesmíme brát toho druhého za samozřejmost. Musíme o něj pečovat a pečovat o náš vztah.

O oslavě

Tady by mohlo mé kázání končit, ale nekončí. Přehlédl bych totiž jeden detail, který se mi v Ježíšově příběhu moc lídí. Oslava. Ta nádherná spontánní reakce na nalezení ztraceného. Ta chuť se podělit o vlastní radost. Při každém křtu mám v hlavě právě vizi nebeské oslavy. Celé nebe se raduje při návratu jediného hříšníka.